

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ

№.....

..... 2019 г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от

Красимир Вълчев – министър на образованието и науката

Относно: *проект на План за действие за 2019 г. в изпълнение на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014 – 2020 година*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане проект на Решение на Министерския съвет за приемане на План за действие за 2019 г. в изпълнение на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 година. (НСУЦЖ 2014-2020).

НСУЦЖ е одобрена с РМС № 12 от 10.01.2014 г. В документа е предвидено изпълнението ѝ на оперативно ниво да се осъществява чрез годишни планове за действие, приети от Министерския съвет.

Проектът на План за действие за 2019 година има следните цели:

- да посочи основните дейности и задачи, предвидени за изпълнение през 2019г., вкл. и източниците за тяхното финансиране;
- да очертае очакваните резултати в края на годината;
- да използва ефективно системата от индикатори за измеримост на резултатите;
- да определи отговорните институции и организации за изпълнение на набелязаните дейности и задачи;
- да подобри взаимодействието между институциите и организациите, отговорни за изпълнението на предвидените дейности и задачи.

В Плана са включени дейности и задачи, които са насочени към всички области на образованието, обучението и ученето и обхващат различни етапи от развитието на личността: предучилищното образование, общото училищно образование, професионалното образование и обучение, висшето образование и ученето на възрастни.

За осигуряване на условия за преход към функционираща **национална система за учене през целия живот (УЦЖ)** през 2019 г. ще бъдат изпълнени комплекс от задачи: повишаване нивото на признаване на резултатите от обучението в дейностите по мобилност; улесняване на прилагането на Европас, на Европейския паспорт на уменията и на валидирането; разработване на две средносрочни и дългосрочни прогнози за развитието на пазара на труда; разработване и апробиране на нови електронни инструменти за оценка на компетенциите. За популяризиране на УЦЖ сред всички български граждани за пета поредна година ще бъдат организирани национални дни на УЦЖ, като броят на участниците в тях се предвижда да достигне 1500.

В областта на **предучилищното образование** действията ще бъдат насочени към модернизирване и изграждане на материалната база на съществуващи детски градини или нови такива, както и към подобряване на достъпа до качествени предучилищни образователни дейности за децата в неравностойно положение. За целта са осигурени 11 753 354 лв. по ФМ на ЕИП и 1 763 604 лв. – национално съфинансиране.

Повишаването на обхвата на децата в предучилищното образование ще се осъществява чрез три основни финансови инструмента: по ОП НОИР чрез проекта BG05M2OP001-3.005 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, Националната програма „Заедно за всяко дете“ и Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Тяхното интегрирано въздействие ще акумулира устойчивост на резултатите на прилагането на Механизма за съвместна

работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

В училищното образование ще продължава да се прилага **комплексен подход за повишаване на образователните постижения и намаляване дела на преждевременно напусналите училище**. 120 000 ученици, които са в риск от отпадане от образователната система, ще бъдат включени в редица дейности, насочени към преодоляване на затрудненията в обучението и пропуски при усвояването на учебното съдържание. 5000 педагогически специалисти ще бъдат обучени, за да се осигури допълнителна подкрепа на деца и ученици. Броят на педагогически специалисти, които работят в детските градини и са преминали през обучения за прилагане на скрининг тест за деца на възраст от 3 до 3,6 години ще достигне 1750 души.

За 7000 ученици от началния и прогимназиалния етап на основното образование ще бъдат осигурени възможности за използване на музеите като образователна среда.

На 445 502 ученици от първи до седми клас ще бъдат предоставени учебници/учебни комплекти за безвъзмездно ползване, за което държавата е осигурила средства в размер на 20 186 080 лв.

През 2019 г. ще бъде оказана пълна подкрепа за участие на учениците в национални и международни конкурси и изяви. 88 000 ученици ще се включат в ученически спортни игри, а 140 000 – в дейности, включени в Националния календар за изява по интереси.

В края на годината ще бъдат представени резултатите от Международното изследване на уменията по четене (PIRLS 2016) на учениците от IV клас и от Международното образователно изследване PISA 2018 за 16-годишните ученици.

Основният фокус през 2019 г. в областта на **професионалното образование и обучение** ще продължава да бъде професионалното обучение в работна среда, вкл. чрез организиране на стажове в предприятия по време и след завършване на обучение. 890 безработни лица, предимно младежи, ще бъдат включени в стажуване или чиракуване. Очаква се до края на 2020 г. 18 655 безработни младежи до 29-годишна възраст със завършено средно или висше образование да преминат през стажове за период от 6 месеца. В обучение за придобиване на ключови компетентности ще бъдат включени над 7 900 безработни лица.

Повишаването на атрактивността на дуалното обучение и засилване ролята на бизнеса се очаква да продължи чрез реализирането на 80 паралелки за обучение на ученици в тази форма на обучение.

В обучение за придобиване на ключови компетентности ще бъдат включени над 7 900 безработни лица, а в различни обучения, вкл. за придобиване професионална квалификация до 2020 г. ще бъдат включени 39 500 икономически неактивни и безработни младежи.

Задачите в проекта, свързани с придобиването на професионални умения, ще се осъществяват чрез съгласуваност с дейностите и мерките в Националния план за действие по заетостта през 2019 г., което допълнително ще увеличава въздействието на държавната политика за УЦЖ.

През 2019 г. финансирането на достъпа до **висше образование** ще бъде гарантиран с осигуряване на 2000 нови кредита по Закона за кредитиране на студенти и докторанти в общ размер до 135 000 000 лв. Стимулирането на обучението във висшето образование чрез предоставяне на допълнителни стипендии се очаква да обхване 1500 студенти, докторанти и специализанти от държавните висши училища и научни организации.

Развитието на възможностите за **неформално и самостоятелно учене** ще бъде насърчавано чрез участие на повече от 200 младежи в дейности за развитие на доброволчеството. Планирани са 110 събития, свързани с осъществяването на кампании за информиране и мотивиране на възрастни учещи, в които се очаква да бъдат обхванати 2500 лица, вкл. земеделски стопани.

Традиционно силна за УЦЖ продължава да бъде ролята на читалищата, музеите и на библиотеките, като през годината финансово ще бъдат подкрепени 600 културни и образователни проекта.

В рамките на дейностите за **координиране на взаимодействието на заинтересованите страни, свързани с реализиране на политиката за учене през целия живот** ще бъде извършена Оценка на напредъка при постигането на целите в Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014 – 2020 г. Предвижда се да бъдат формулирани и мерки за повишаване уменията на възрастните с активното участие на всички заинтересовани страни. Оценяването на напредъка ще бъде осъществено в рамките на мащабен консултативен процес, извършен на областно и национално равнище. Тези действия ще бъдат извършени с помощта на изградената и надградена координационна инфраструктура в сектора за учене на възрастни: Националната координационна група за учене през целия живот, 28 областни координационни групи за учене през целия живот и Националната мрежа за учене на възрастни.

Всички резултати и продукти от взаимодействието на заинтересованите страни, постигнати в изпълнение на Европейската програма за учене на възрастни и Препоръката на Съвета за повишаване на уменията: нови възможности за възрастните, ще бъдат интегрирани в съдържателните ресурси на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE).

Ключово значение в изпълнението на политиката за УЦЖ продължават да имат национално представените работодателски и синдикални организации. През 2019 г. принос към нейното изпълнение ще имат Българската стопанска камара - Съюза на българския бизнес, Асоциацията на индустриалния капитал в България, Българската търговско-промишлена палата и КТ „Подкрепа“.

Планът за действие за 2019 година в изпълнение на НСУЦЖ е документ, който обединява усилията на заинтересованите страни, представени в състава на Националната координационна група за учене през целия живот. Чрез него се създават съвременни условия и подходяща среда за учене през целия живот в образователните и обучителните институции, на работното място, вкъщи и през свободното време.

Проектът не е свързан с въвеждане на изисквания на европейското право, поради което не се налага изготвянето и не е приложена справка за съответствие с него.

За изпълнението на Плана за действие за 2019 г. не се изискват допълнителни средства, защото разходите са осигурени в рамките на средствата, планирани по бюджетите на отговорните институции за 2019 г., средства по програми на Европейския съюз, както и средства на институциите и организациите, планирани от тях за изпълнението на съответните им задачи.

Предложеният проект на акт няма да доведе до въздействие върху държавния бюджет.

Проектите на Решение и на План за действие за 2019 г. в изпълнение на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014 – 2020 г. са обявени за публично обсъждане на интернет страницата на Министерство на образованието и науката и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерски съвет и на неговата администрация предлагам на Министерския съвет

да разгледа и приеме предложеното Решение за приемане на План за действие за 2019 г. в изпълнение на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 година.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ